

GEBIEDSVISIE GEURHINDER EN VEEHOUDERIJ
GEMEENTE OOSTSTELLINGWERF
2020

CONCEPT

De Roever Omgevingsadvies

Heidebloemstraat 15
Postbus 64
5480 AB Schijndel
T 073 594 10 11
F 073 594 11 20
E info@deroever.nl
W www.deroever.nl

NL97 RABO 0122 6903 11
NL21 INGB 0001 0833 26
Advies- en ingenieursbureau
J.G. de Roever B.V.
KvK 16068733
BTW NL 8015.63.136.B.01

Titel document: Gebiedsvisie geurhinder en veehouderij gemeente Ooststellingwerf
2020
Referentie: 20200633.v01
Datum: 10 september 2020
Opdrachtgever: Gemeente Ooststellingwerf

INHOUDSPGAVE

1.	INLEIDING	4
2.	WETTELIJK KADER	5
2.1.	Wet geurhinder en veehouderij	5
2.2.	Wijziging Activiteitenbesluit met betrekking tot landbouwactiviteiten	5
2.3.	Ruimtelijke plannen en geurhinder van veehouderijen	5
2.4.	Gebiedsvisie en geurverordening	6
3.	UITGANGSPUNTEN EN ACHTERGRONDEN	8
3.1.	Uitgangspunten veehouderijen	8
3.2.	Geuremissie en geurimmisie	9
3.3.	Verschillende beoordelingen	9
3.3.1.	<i>Voorgrondbelasting</i>	9
3.3.2.	<i>Afstanden</i>	10
3.3.3.	<i>Achtergrondbelasting</i>	10
3.4.	Af te wegen normstellingen	11
3.5.	Geurbelasting versus geurhinder	12
3.6.	Geurgevoelig object	12
3.7.	Bebouwde kom	14
4.	ONDERZOEK GEURNORMEN	15
4.1.	Inleiding	15
4.2.	Uitgangspunten veehouderijen	16
4.3.	Groeimogelijkheden veehouderijen	16
4.4.	Scenario's	17
4.5.	Algemene parameters geurberekeningen	19
4.6.	Rekenresultaten woon- en leefklimaat	20
4.7.	Rekenresultaten ontwikkelingsmogelijkheden veehouderijen	23
4.8.	Beschouwing en keuze voorkeursscenario	25
5.	ONDERZOEK AFSTANDEN	27
5.1.	Uitgangspunten veehouderijen	27
5.2.	Groeimogelijkheden veehouderijen	27
5.3.	Scenario's	28
5.4.	Toelichting gestaffelde afstanden	28
5.5.	Resultaten woon- en leefklimaat	31
5.6.	Resultaten ontwikkelingsmogelijkheden veehouderijen	32
5.7.	Voorkeursscenario	34
6.	OVERIGE CRITERIA BIJ HET BEPALEN VAN EEN ANDERE WAARDE	35
6.1.	Belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging	35
6.2.	Noodzaak van een even hoog niveau van bescherming van het milieu	35
7.	CONCLUSIE	36

1. INLEIDING

Binnen de gemeente Ooststellingwerf zijn in totaal 306 veehouderijen gevestigd. Een gedeelte hiervan (34 stuks) zijn intensieve veehouderijen, waar varkens, pluimvee, vleesvee of geiten worden gehouden. De overige veehouderijen zijn grondgebonden veehouderijen, met name melkrundveehouderijen (217 stuks), paardenhouderijen (31 stuks) en overige veehouderijen (24 stuks).

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) biedt gemeenten de mogelijkheid om in een geurverordening andere geurnormen en afstanden vast te stellen dan de geurnormen en afstanden die (standaard) zijn opgenomen in de Wgv. Hiermee kan een gemeente een eigen lokaal geurbeleid vaststellen, om enerzijds kans op geurhinder te beperken of anderzijds meer ruimte te bieden aan ruimtelijke ontwikkelingen of ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen. Deze geurgebiedsvisie vormt een onderbouwing van een (mogelijke) keuze voor aangepaste geurnormen en/of afstanden.

De gemeente Ooststellingwerf heeft in haar 'Verordening geurhinder en veehouderij Ooststellingwerf' (vastgesteld op 13 november 2008, gewijzigd op 1 oktober 2010) aangepaste geurnormen en afstanden vastgesteld. Deze geurverordening en de onderbouwing daarvan voldoet niet (meer) aan de huidige inzichten. Dit is aanleiding geweest om een nieuwe geurgebiedsvisie op te stellen.

In deze geurgebiedsvisie worden het woon- en leefklimaat en de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen inzichtelijk gemaakt. Dit voor zowel de situatie met de geurnormen en afstanden uit de geurverordening 2010, de situatie volgens de wettelijke geurnormen en afstanden en de situatie met alternatieve keuzes voor geurnormen en afstanden.

2. WETTELIJK KADER

2.1. Wet geurhinder en veehouderij

In de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) staan standaard, landelijk geldende, afstanden en normen waaraan de ligging en geurbelasting van dierenverblijven getoetst moeten worden, in het geval van een aanvraag om milieuvergunning. De Wgv is nader uitgewerkt in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv). De normen gelden ter plaatse van geurgevoelige objecten (bijvoorbeeld woningen) en de afstanden gelden tot deze geurgevoelige objecten.

De Wet geurhinder en veehouderij ziet alleen toe op de geur vanuit dierenverblijven (stallen). Mogelijke geurhinder vanuit andere bronnen, zoals mestopslagen buiten stallen, mestverwerking en voeropslagen, wordt niet geregeld in de Wet geurhinder en veehouderij. Deze bronnen zijn ook niet in deze geurgebiedsvisie meegenomen.

Enkele begrippen uit de Wgv die relevant zijn en gebruikt worden in dit rapport, zijn nader toegelicht in hoofdstuk 3.

2.2. Wijziging Activiteitenbesluit met betrekking tot landbouwactiviteiten

Op 1 januari 2013 is een grote wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer (verder Activiteitenbesluit) en de bijbehorende regeling in werking getreden. Met de wijziging zijn meer veehouderijen onder de regels van het Activiteitenbesluit komen te vallen. Daarbij is onder meer de beoordeling van geur conform de Wet geurhinder en veehouderij (zoals toegelicht in hoofdstuk 3 van dit rapport) meegenomen. De toetsing aan middels geurverordeningen aangepaste geurnormen en afstanden geldt ook voor veehouderijen die onder de regels van het Activiteitenbesluit vallen.

2.3. Ruimtelijke plannen en geurhinder van veehouderijen

Bij het opstellen van ruimtelijke plannen moet worden gewaarborgd dat sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat op plaatsen waar het vestigen van een (geur)gevoelig object mogelijk wordt gemaakt. Verder moet worden voorkomen dat bestaande veehouderijen onevenredig in hun belangen worden geschaad. Om de milieucontouren te bepalen moet worden uitgegaan van de 'omgekeerde werking' van de milieuregelgeving. In de bestemmingsplantoets wordt daartoe getoetst of ter plaatse van de te bestemmen geurgevoelige objecten voldaan wordt aan de eisen die de milieuregelgeving stelt.

Voor het aspect geur van veehouderijen moet een toets op grond van de Wgv worden uitgevoerd. Als de geplande geurgevoelige objecten zijn gelegen buiten de wettelijk geldende geur- en afstandscontouren van de aanwezige veehouderijen, kan er normaliter van worden uitgegaan dat sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Bij de toets moet worden uitgegaan van de omvang van de veestapel volgens de verleende vergunning of ingediende melding. Uit jurisprudentie¹ blijkt dat voor de geurcontouren of aan te houden

¹ ABRvS 201205174/1/R4, 22 januari 2014

afstanden in principe moet worden uitgegaan van de randen van het bouwvlak. De rand van het bouwvlak wordt aangehouden omdat de veehouderij in principe het recht heeft om overal binnen het bouwvlak te bouwen. In sommige gevallen kan niet het volledige bouwvlak worden benut, vanwege de ligging ten opzichte van reeds bestaande geurgevoelige objecten. In dergelijke gevallen wordt uitgegaan van het reëel te benutten bouwvlak.

Alleen in het geval dat sprake is van een overbelaste situatie (in de betreffende richting), kan van deze werkwijze worden afgeweken. Van een overbelaste situatie is sprake als in de vergunde situatie niet wordt voldaan aan de geurnorm of afstand. In dat geval kan een veehouderij de 'geurrechten' in de betreffende richting niet anders gebruiken dan in de vergunde situatie het geval is (het gaat daarbij om stallen en emissiepunten). Voor het bepalen van de geur- en afstandscontouren kan dan worden uitgegaan van de ligging van de vergunde stallen en emissiepunten. Hiermee wordt invulling gegeven aan het uitgangspunt dat een bestaande veehouderij niet onevenredig in haar belangen mag worden geschaad. Deze werkwijze staat ook beschreven in de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij.

Een te bestemmen geurgevoelig object moet buiten de wettelijk geldende geurcontouren van de omliggende veehouderijen liggen, om niet blootgesteld te worden aan te veel geurhinder. Bij veehouderijen met dieren waarvoor afstanden gelden moet het nieuwbouwplan buiten de wettelijk geldende minimale afstand plaatsvinden. Binnen de geur- en afstandscontouren rondom de (bouwvlakken van de) veehouderijen, is geen sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Dit houdt in dat binnen deze contouren geen nieuwe bestemming mag worden vastgelegd, die het realiseren van geurgevoelige objecten mogelijk maakt. Op die manier wordt een aanvaardbaar woon- en leefklimaat gewaarborgd en wordt voorkomen dat het veehouderijbedrijf in haar mogelijke ontwikkeling belemmerd wordt.

Het woon- en leefklimaat in een gebied wordt behalve door de geurbelasting per veehouderij (voorgrondbelasting) ook bepaald door de achtergrondbelasting, de geurbelasting ten gevolge van alle veehouderijen samen. Het is aan de gemeente om te beoordelen of de geurbelasting en geurhinder in een specifiek gebied acceptabel zijn.

2.4. Gebiedsvisie en geurverordening

De Wgv biedt gemeenten de mogelijkheid om voor bepaalde gebieden andere afstanden of normen vast te stellen dan de landelijk gestelde afstanden of normen. De afwijkende geurnormen en afstandseisen moeten worden vastgelegd in een gemeentelijke verordening (op grond van artikel 6 van de Wet geurhinder en veehouderij). Bij het opstellen van een verordening dienen in ieder geval de volgende aspecten te worden betrokken (artikel 8, lid 1 Wgv):

- a. de huidige en de te verwachten geursituatie vanwege de veehouderijen in het gebied;
- b. het belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging, en
- c. de noodzaak van een even hoog niveau van de bescherming van het milieu.

Daarnaast moet ook rekening worden gehouden met één van de volgende twee criteria (artikel 8, lid 2 Wgv):

- d. de gewenste ruimtelijke inrichting van het gebied, of
- e. de afwijkende relatie tussen geurbelasting en geurhinder.

Voor het grondgebied van de gemeente Ooststellingwerf is het niet te verwachten dat sprake is van een andere relatie tussen geurbelasting en geurhinder als in andere delen van Nederland, die zijn gelegen buiten een mestoverschotgebied. Het vaststellen van een dergelijke afwijkende relatie is overigens praktisch onuitvoerbaar voor een individuele gemeente. Voor een eventuele geurverordening van de gemeente Ooststellingwerf vormt de gewenste ruimtelijke inrichting in relatie met de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen reden voor nader onderzoek. Omdat de grondslag van een verordening kan worden gevonden in één van de twee genoemde redenen (d of e), hoeft niet te worden toegekomen aan het onderzoeken van een eventuele afwijkende relatie tussen geurbelasting en geurhinder.

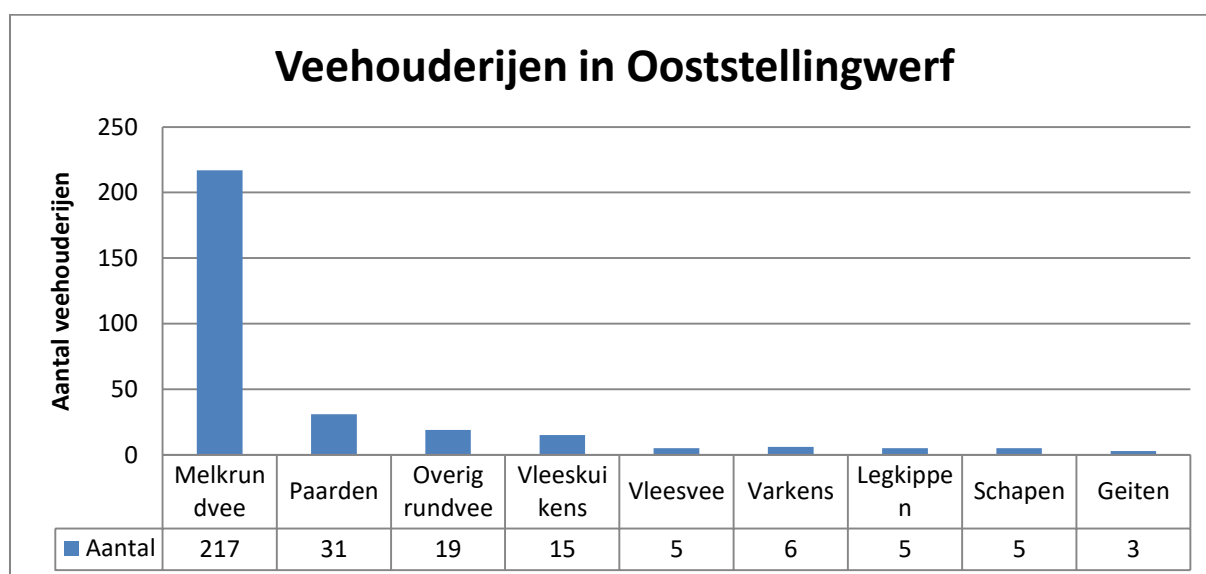
Een gebiedsvisie vormt de onderbouwing van een geurverordening. In de geurverordening worden de uiteindelijke keuzes voor aangepaste geurnormen of afstanden voor aan te wijzen gebieden vastgelegd. Voor het opstellen van een gebiedsvisie en geurverordening geldt geen vaste (wettelijke) procedure. Gemeenten kunnen ervoor kiezen om het opstellen van een gebiedsvisie en het vaststellen van een verordening als zelfstandige procedure te doorlopen.

Verder kunnen gemeenten kiezen voor een procedure waarbij derden en belanghebbenden worden gehoord. Belanghebbenden zijn de ondernemers van de veehouderijen, belangenorganisaties, (toekomstige) bewoners en ondernemers en ontwikkelende partijen van nieuwbouwplannen.

3. UITGANGSPUNTEN EN ACHTERGRONDEN

3.1. Uitgangspunten veehouderijen

De gemeente Ooststellingwerf heeft op 15 augustus 2020 een inventarisatie afgerond wat heeft geresulteerd in een overzicht van alle 306 veehouderijen met de vergunde of gemelde veebezettingen. Een samenvatting van het overzicht is hieronder weergegeven:

Ook zijn veehouderijen van alle buurgemeenten binnen twee kilometer van de gemeentegrens met Ooststellingwerf geïnventariseerd. Overeenkomstig de gebruikershandleiding bij het rekenprogramma V-Stacks Gebied wordt aangenomen dat veehouderijen tot een afstand van twee kilometer invloed kunnen hebben op de geurbelasting op enige locatie.

De veehouderijen zijn middels geocodering voorzien van coördinaten op basis van het betreffende adres. Dat adres wordt standaard bepaald door de ligging van het woonhuis van de betreffende veehouderij. Om vervolgens het emissiepunt voor de berekeningen te bepalen is voor elke veehouderij (handmatig) op basis van de meest recente luchtfoto's een inschatting van het middelpunt van de emissiepunten gemaakt.

In het onderzoek wordt in eerste instantie de vergunde geursituatie in beeld gebracht. Dit is de huidige geursituatie, althans een zo goed mogelijke benadering daarvan. Om de te verwachten geursituatie in beeld te brengen, wordt vervolgens de geursituatie volgens de maximale planologische mogelijkheden bij de geurnormen en afstanden overeenkomstig de geurverordening 2010, de Wgv en bij alternatieve keuzes voor geurnormen en afstanden in beeld gebracht.

Bij de maximale planologische mogelijkheden wordt ervan uitgegaan dat de veehouderijen maximaal uitbreiden in geuremissie rekening houdend met

- de mogelijkheden die de vigerende bestemmingsplannen bieden én
- de omvang van de bouwvlakken én
- de ligging ten opzichte van geurgevoelige objecten (rekening houdend met de bijbehorende geurnorm en afstand).

Aan de hand van de geurberekeningen en een analyse van de afstanden worden het woon- en leefklimaat en de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen inzichtelijk gemaakt.

3.2. Geuremissie en geurimmissie

De geuremissies worden uitgedrukt in Europese odour units (Europese geureenheden) per tijdseenheid: ou_E/s . Deze geuremissies zijn bepaald op basis van metingen aan de geurconcentraties uit stallen. De emissiefactoren per dier zijn vastgelegd in bijlage 1 van de Rgv.

De geurbelastingen (geurimmissies) worden uitgedrukt in odour units per kubieke meter lucht: ou_E/m^3 . Hiermee wordt het 98-percentiel van de geurconcentratie bedoeld. Dat is de geurconcentratie, berekend met een verspreidingsmodel, welke gedurende 2 procent van een jaar wordt overschreden.

3.3. Verschillende beoordelingen

3.3.1. Voorgrondbelasting

Met behulp van verspreidingsmodellen kan de geurbelasting vanuit dierenverblijven op geurgevoelige objecten worden berekend. De geurbelasting van een individuele veehouderij wordt 'voorgrondbelasting' genoemd. De geurbelasting is afkomstig van dieren waarvoor in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) een omrekeningsfactor is vastgesteld, zoals varkens, vleesvee, pluimvee, schapen en geiten. De maximaal toegestane geurbelasting van veehouderijen op geurgevoelige objecten is afhankelijk van de ligging (concentratiegebied of geen concentratiegebied en binnen of buiten de bebouwde kom). De standaardnormen uit de Wgv zijn weergegeven in tabel 1.

Tabel 1. Geurnormen volgens de Wet geurhinder en veehouderij

Ligging geurgevoelig object ² *	Binnen bebouwde kom	Buiten bebouwde kom
Concentratiegebied	3 ou_E/m^3	14 ou_E/m^3
Geen concentratiegebied	2 ou_E/m^3	8 ou_E/m^3

De gemeente Ooststellingwerf ligt niet in een concentratiegebied. Zonder geurverordening geldt een geurnorm van 2 ou_E/m^3 voor geurgevoelige objecten binnen een bebouwde kom en een geurnorm van 8 ou_E/m^3 voor geurgevoelige objecten buiten een bebouwde kom.

De Wgv biedt gemeenten de mogelijkheid om deze geurnormen aan te passen, zie paragraaf 3.4.

² gebied als aangegeven in bijlage I bij de Meststoffenwet

Bij het beoordelen van vergunningaanvragen is voor het bepalen van de geurbelasting het gebruik van het verspreidingsmodel V-Stacks Vergunning 2010 voorgeschreven. Hiermee kan op vooraf ingegeven locaties de geurbelasting worden berekend. Om een goed beeld van de geurbelasting te verkrijgen is het wenselijk om geurcontouren te kunnen berekenen en tekenen. Dit is mogelijk met het verspreidingsmodel V-Stacks Gebied. De berekende waarden voor de geurbelasting zijn bij beide verspreidingsmodellen gelijk (sinds versie 2010). Hiertoe moeten alle parameters, inclusief de rekennauwkeurigheid (20%) en ruwheid in V-Stacks Gebied gelijk worden gesteld aan de parameters in V-Stacks Vergunning.

3.3.2. Afstanden

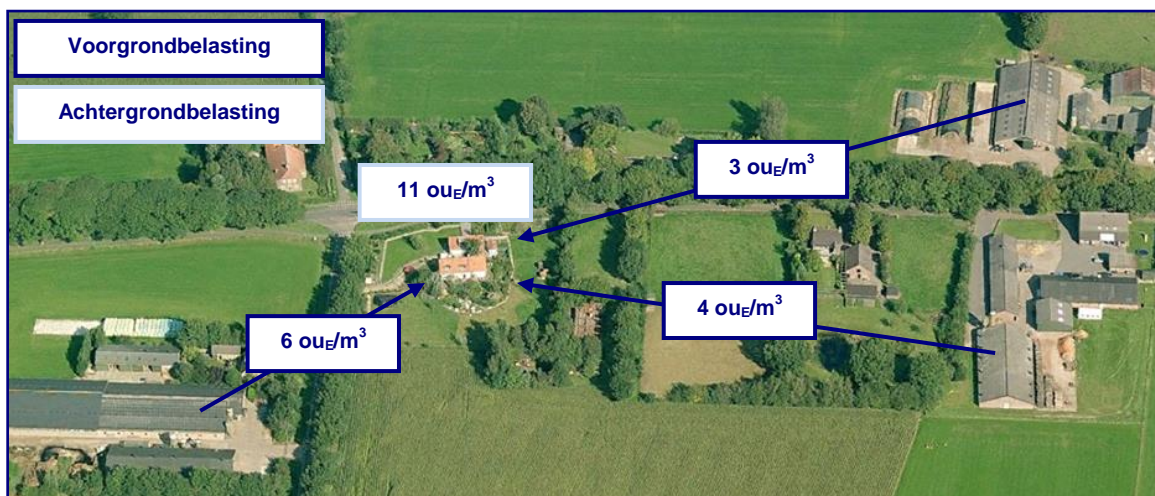
Naast geurnormen stelt de Wgv ook eisen aan de (vaste) afstanden van veehouderijen tot geurgevoelige objecten. De afstanden gelden voor dieren waarvoor in de Rgv geen omrekeningsfactoren zijn vastgesteld, zoals melkrundvee, vrouwelijk jongvee en paarden. De minimaal aan te houden afstand bedraagt 50 meter tot een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom en 100 meter tot een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom. Deze afstanden gelden ongeacht het aantal dieren dat er gehouden wordt en worden gemeten vanaf het dichtstbijzijnde emissiepunt van een stal waarin de betreffende dieren worden gehouden. De Wgv biedt gemeenten de mogelijkheid om deze afstanden aan te passen, zie paragraaf 3.4.

De afstand van de buitenzijde van een dierenverblijf (onafhankelijk van de diersoort die er gehouden wordt) minimaal 25 meter bedragen tot een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom en 50 meter bedragen tot een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom (gevel-gevel afstand). De bedrijfswoning die tot dezelfde veehouderij behoort wordt hierbij niet aangemerkt als geurgevoelig object. De Wgv biedt gemeenten niet de mogelijkheid om deze afstanden aan te passen.

Ten slotte geldt voor een geurgevoelig object dat deel uitmaakt van een veehouderij een afstand van 50 meter als deze is gelegen buiten de bebouwde kom en een afstand van 100 meter als deze is gelegen binnen de bebouwde kom. Voor geurgevoelige objecten die deel uitmaken van een veehouderij wordt dus niet getoetst aan de normen voor de voorgrondbelasting, zoals weergegeven in paragraaf 3.3.1.

3.3.3. Achtergrondbelasting

De normen op grond van de Wgv gelden voor de geurbelasting van een individuele veehouderij. De (hoogste) geurbelasting van een individuele veehouderij op een geurgevoelig object wordt ook wel 'voorgrondbelasting' genoemd. De geurbelasting van alle veehouderijen samen op enige locatie wordt 'achtergrondbelasting' genoemd. Dit is vergelijkbaar met het begrip cumulatieve stankhinder uit de 'stankrichtlijnen'. Het verschil tussen voorgrondbelasting en achtergrondbelasting is toegelicht op afbeelding 1.

Afbeelding 1. Voorgrondbelasting versus achtergrondbelasting (fictieve situatie)

De Wgv kent geen normen voor de achtergrondbelasting of de mogelijkheid dergelijke normen te stellen. De achtergrondbelasting die optreedt of op kan treden is dan ook een gevolg van de aanwezige veehouderijen en de individuele geurbelasting. De gemeenteraad beoordeelt of de milieukwaliteit (de mate van geurhinder) die behoort bij een bepaalde achtergrondbelasting acceptabel is en of deze past binnen de doelstellingen voor een gebied.

3.4. Af te wegen normstellingen

Gemeenten kunnen besluiten de geurnormen en/of afstanden voor bepaalde gebieden door middel van een gemeentelijke verordening aan te passen. De bandbreedten die de Wgv hiertoe biedt zijn weergegeven in tabel 2.

Tabel 2. Bandbreedte geurnormen en afstanden

Criterium	Norm		
	Minimaal	Wettelijk	Maximaal
Geurnorm binnen bebouwde kom *	0,1 ouE/m ³	2,0 ouE/m ³	8,0 ouE/m ³
Geurnorm buiten bebouwde kom *	2,0 ouE/m ³	8,0 ouE/m ³	20,0 ouE/m ³
Afstand binnen bebouwde kom	50 meter	100 meter	geen limiet
Afstand buiten bebouwde kom	25 meter	50 meter	geen limiet

* deze waarden gelden alleen buiten concentratiegebieden, binnen concentratiegebieden bestaan andere waarden. De gemeente Ooststellingwerf ligt niet in een concentratiegebied.

De gemeente Ooststellingwerf heeft in haar 'Verordening geurhinder en veehouderij Ooststellingwerf' (vastgesteld op 13 november 2008, gewijzigd op 1 oktober 2010) aangepaste geurnormen en afstanden vastgesteld. De aangepaste geurnormen en afstanden zijn weergegeven in tabel 3.

Tabel 3. Geurnormen en afstanden volgens geurverordening 2010

Criterium	Norm
Geurnorm binnen bebouwde kom	8,0 ouE/m ³
Geurnorm buiten bebouwde kom	20,0 ouE/m ³
Afstand binnen bebouwde kom	50 meter
Afstand buiten bebouwde kom	25 meter

In haar de geurverordening 2010 heeft de gemeente Ooststellingwerf gekozen voor de grootst mogelijke geurnorm en de kleinst mogelijke afstandseis. Deze keuze leidt tot de grootst mogelijke groeimogelijkheden voor veehouderijen. In dit rapport wordt beschreven of het noodzakelijk of wenselijk is dat de gemeente Ooststellingwerf de geurnormen of afstanden die gelden op grond van haar 'Verordening geurhinder en veehouderij Ooststellingwerf' aanpast.

3.5. Geurbelasting versus geurhinder

In de Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij is beschreven hoe kan worden bepaald hoeveel geurhinder kan worden verwacht in een gebied, gelet op de geurbelasting die daar is berekend. Op grond van de berekende geurbelastingen wordt met behulp van de tabellen A (achtergrondbelasting) en B (voorgroundbelasting) uit bijlage 6 van de Handreiking de te verwachten geurhinderpercentages bepaald. Het hoogste geurhinderpercentage (voorgroundbelasting of achtergrondbelasting) is maatgevend voor de geursituatie.

Deze percentages zijn bedoeld om een vertaalslag te maken tussen de waarden voor de geurbelasting en de milieukwaliteit. De percentages zijn afkomstig uit het 'Geuronderzoek stallen intensieve veehouderij' (PRA Odournet, 2001). De geursituatie wordt beschreven in termen van milieukwaliteit, onderverdeeld in acht categorieën van 'zeer goed' tot 'extreem slecht'. Deze termen zijn afkomstig uit de 'GGD-richtlijn geurhinder (oktober 2002)'. Dit is beschreven in bijlage 7 van de Handreiking. Een overzicht van de geurbelasting in relatie tot de geurhinderpercentages en de milieukwaliteit is te zien in tabel 4.

Tabel 4. Woon- en leefklimaat versus geurgehinderden versus geurbelasting

Milieukwaliteit	Geurgehinderden	Voorgroundbelasting*	Achtergrondbelasting*
Zeer goed	0 – 5 %	0 – 0,7 ou _E /m ³	0 – 1,5 ou _E /m ³
Goed	5 – 10 %	0,7 – 1,8 ou _E /m ³	1,5 – 3,5 ou _E /m ³
Redelijk goed	10 – 15 %	1,8 – 3 ou _E /m ³	3,5 – 6,5 ou _E /m ³
Matig	15 – 20 %	3 – 4,5 ou _E /m ³	6,5 – 10 ou _E /m ³
Tamelijk slecht	20 – 25 %	4,5 – 6,5 ou _E /m ³	10 – 14 ou _E /m ³
Slecht	25 – 30 %	6,5 – 8,5 ou _E /m ³	14 – 19 ou _E /m ³
Zeer slecht	30 – 35 %	8,5 – 11,3 ou _E /m ³	19 – 25 ou _E /m ³
Extreem slecht	35 – 40 %	11,3 – 14,7 ou _E /m ³	25 – 32 ou _E /m ³

* deze waarden gelden alleen buiten concentratiegebieden, binnen concentratiegebieden bestaan andere waarden. De gemeente Ooststellingwerf ligt niet in een concentratiegebied.

De omschrijving van de milieukwaliteit kan niet op zichzelf worden gezien. De beleving van deze aanduidingen sluit het beste aan bij woongebieden. Ook dan is er in de beleving van geur een hele stap tussen de twee opeenvolgende categorieën, zoals 'redelijk goed' en 'matig'. Het verschil in geur tussen twee klassen kan nabij de grens daartussen (op korte afstand) niet worden waargenomen. Het 'gat' bestaat alleen tekstueel, omdat de geurbelastingen en hinderpercentages op elkaar aansluiten.

3.6. Geurgevoelig object

Een geurgevoelig object is in de Wgv gedefinieerd als: 'gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of

menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt'. Alleen een gebouw kan een geurgevoelig object zijn. Duidelijk is dat een woning een geurgevoelig object is, mits deze een positieve planologische bestemming heeft en feitelijk geschikt is en gebruikt wordt om in te wonen. Of een ander gebouw (niet zijnde een woning), bijvoorbeeld een bedrijfsgebouw een geurgevoelig object is moet worden beoordeeld aan de hand van de criteria die in de definitie verder zijn opgenomen.

Het gebouw is bestemd voor menselijk verblijf.

Gezien de toelichting op de Wgv betekent dit dat de locatie volgens een geschikte planologische bestemming een functie moet hebben voor menselijk verblijf. In een kantoorgebouw, werkruimte of expeditieruimte kunnen zich mensen ophouden.

Het gebouw is blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk verblijf.

Het gebouw moet zodanig zijn (aard, indeling en inrichting) dat het feitelijk gezien ook mogelijk is om in het gebouw te verblijven. Als aan het voorgaande wordt voldaan zal dit in de praktijk normaliter ook het geval zijn.

Het gebouw wordt daarvoor (menselijk verblijf) permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, gebruikt.

Onduidelijk is wat onder permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik wordt verstaan. Waar de grens ligt in de mate van gebruik zal uit de jurisprudentie moeten blijken.

Gelet op de definitie wordt er van uitgegaan dat gebouwen, waarin zich gedurende langere tijd, vrijwel dagelijks (meerdere) mensen verblijven (wonen en werken) aangemerkt worden als geurgevoelig object. Dit wordt bevestigd in jurisprudentie (onder andere ABRvS 200709155/1 van 24 december 2008, ABRvS 200801961/1 van 11 maart 2009, ABRvS 200902795/5/R3 van 14 oktober 2009 en ABRvS 201202274/1/A1 van 10 oktober 2012).

Op basis van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) zijn alle verblijfsobjecten in de gemeente Ooststellingwerf geïnventariseerd. Het bestand is opgeschoond, zodat adressen zonder verblijfsobjecten (zoals transformatorhuisjes) ook niet in het bestand voorkomen. De geurgevoelige objecten zijn (handmatig) ingedeeld op basis van hun ligging binnen of buiten de bebouwde kom, waarbij gebruik is gemaakt van het begrip 'bebouwde kom' in termen van de Wgv en de jurisprudentie op dat gebied (zie paragraaf 3.7).

Voor de geurberekeningen zijn woningen bij veehouderijen en woningen die op of na 19 maart 2000 hebben opgehouden deel uit te maken van veehouderijen (zie artikel 3, lid 2 van de Wgv) uit het bestand verwijderd. Hiervoor geldt immers niet de geurnorm.

In totaal bevat het bestand met geurgevoelige objecten in de gemeente Ooststellingwerf 10.919 objecten binnen de bebouwde kom en 2.343 objecten buiten de bebouwde kom.

3.7. Bebouwde kom

Het begrip bebouwde kom is in de Wgv niet gedefinieerd, evenmin als in de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Wro). In de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel van de Wgv is aangegeven dat de grens van de bebouwde kom 'niet wordt bepaald door de Wegenverkeerswetgeving, maar evenals in de ruimtelijke ordening door de aard van de omgeving'. Binnen een bebouwde kom is de op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur. Als bebouwde kom wordt beschouwd: 'het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend een woon- en verblijffunctie heeft' en waarin (dus) veel mensen per oppervlakte-eenheid daadwerkelijk wonen of verblijven. InfoMil concludeert in haar handleiding behorend bij de Wgv dat het voor de hand ligt om voor de grenzen van de bebouwde kom aan te sluiten bij wat in de ruimtelijke ordening (het plaatselijke bestemmingsplan) daaronder wordt verstaan.

Of een bepaalde omgeving een bebouwde kom is zal per geval moeten worden bepaald. Zoals gezegd is dit niet eenduidig gedefinieerd. De volgende zaken spelen in deze afweging en rol:

- dichtheid bebouwing;
- aard en structuur van de omgeving en bebouwing;
- planologische karakter.

Voor woningen gaan wij uit van een bebouwde kom, als deze in een woonwijk of woongebied zijn gelegen, waarbij de erven aan meerdere zijden aan elkaar aansluiten. Woningen die geconcentreerd zijn gelegen in een op zichzelf staande lintbebouwing beschouwen wij niet als bebouwde kom. Deze opvatting sluit aan bij de jurisprudentie over het begrip bebouwde kom.

4. ONDERZOEK GEURNORMEN

4.1. Inleiding

De geurbelasting van veehouderijen, waar dieren worden gehouden waarvoor een geuremissiefactor is vastgesteld, wordt berekend met behulp van V-Stacks gebied. Hierbij wordt elke veehouderij als één emissiepunt ingevoerd. Dit maakt het mogelijk direct de uitbreidingsmogelijkheden van de veehouderij(en) te berekenen. Dit geeft voor het bestand aan veehouderijen als geheel een goede indicatie van die uitbreidingsmogelijkheden. Het is echter niet mogelijk hieruit voor een individuele veehouderij conclusies te trekken. Immers voor het toetsen aan de geurnormen voor een individuele veehouderij moet gebruik worden gemaakt van V-Stacks vergunning en wordt per dierenverblijf van die veehouderij een emissiepunt ingevoerd in de berekeningen.

De geur die vrijkomt bij het houden van dieren in een dierenverblijf (stal) wordt aangeduid met geuremissie (uitgedrukt in ou_E/s). In de systematiek van de Wet geurhinder en veehouderij wordt deze berekend door het aantal dieren van een bepaalde diercategorie te vermenigvuldigen met de emissiefactor die voor de betreffende diercategorie is vastgesteld in de Rgv. In het onderzoek wordt uitgegaan van de geuremissie per veehouderij, bepaald door de som van het aantal dieren per diercategorie maal de betreffende emissiefactor. Het emissiepunt waarmee wordt gerekend, is een (ingeschat) gemiddelde locatie voor de betreffende veehouderij.

De geurbelasting (uitgedrukt in ou_E/m^3) op een locatie wordt bepaald middels geurverspreidingsberekening met V-Stacks gebied. De parameters van de geurbron die de geurverspreiding beïnvloeden zijn de hoogte van het emissiepunt, de (gemiddelde) gebouwhoogte van het gebouw waarop het emissiepunt is gelegen, de binnendiameter van het emissiepunt en de verticale uittreesnelheid van de lucht uit dat emissiepunt. Voor elke individuele veehouderij zullen deze parameters per dierenverblijf variëren. Deze gegevens zijn niet op dit detailniveau beschikbaar. Bovendien worden de berekeningen niet per dierenverblijf, maar per veehouderij (meestal bestaande uit meerdere dierenverblijven) uitgevoerd. Voor de parameters wordt in de berekeningen uitgegaan van standaard parameters.

Het rekenmodel V-Stacks gebied houdt rekening met de meteorologische gegevens van een heel jaar en met de ruwheid van de omgeving. De ruwheid is een maat voor de hoeveelheid bebouwd oppervlak in de omgeving en de hoogte van deze bebouwing. Niet alleen gebouwen, maar ook bomen en andere vegetatie hebben invloed op de ruwheid. Een lage ruwheid (0,1 m) wil zeggen: weinig bebouwd oppervlak, dus een gebied met weinig verstoringen (polder en grasland). Een hoge ruwheid (1,0 m) duidt op veel bebouwd oppervlak of een gebied met 'versturende' gebouwen (bebouwde kom, bedrijventerrein) of bosjes. De Handreiking Nieuw Nationaal Model geeft hier meer uitleg over.

4.2. Uitgangspunten veehouderijen

In paragraaf 3.1 is toegelicht hoe de in totaal 306 veehouderijen in de gemeente Ooststellingwerf zijn geïnventariseerd. Voor de geurberekeningen zijn de volgende uitgangspunten voor de veehouderijen toegepast (in overeenstemming met de handleiding bij het rekenprogramma V-Stacks Gebied):

- locatie emissiepunt: zwaartepunt op basis van luchtfoto's;
- emissiepunthoogte 5,0 m
- gemiddelde gebouwhoogte: 6,0 m
- diameter emissiepunt 0,5 m
- uitreesnelheid emissiepunt 4,0 m/s
- geuremissie vergund volgens vigerende vergunning of melding
- geuremissie maximaal zie paragraaf 4.3

4.3. Groeimogelijkheden veehouderijen

Bij de scenario's met groei (zie paragraaf 4.4) wordt rekening gehouden met de maximale groeimogelijkheden per veehouderij. Onder groeimogelijkheden wordt hier verstaan groei in geuremissie. Dit houdt in dat veehouderijen maximaal kunnen groeien in geuremissie rekening houdend met:

1. de mogelijkheden die de vigerende bestemmingsplannen bieden én
2. de omvang van de bouwvlakken én
3. de ligging ten opzichte van geurgevoelige objecten (rekening houdend met de bijbehorende geurnorm).

Ad 1. Mogelijkheden bestemmingsplannen

Van de 306 veehouderijen zijn 287 veehouderijen gelegen binnen de grenzen van het bestemmingsplan Buitengebied (geconsolideerde versie 2020). De overige 19 veehouderijen liggen binnen de begrenzings van de beheersverordeningen Oosterwolde, Appelscha, Haulerwijk en Overige dorpen (18 stuks) of binnen een postzegelplan (2 stuks). De regels bij de beheersverordeningen staan enkel bestaand gebruik toe. De regels bij de postzegelplannen zijn dusdanig dat significante groei van de geuremissie uitgesloten is.

Van de genoemde 287 veehouderijen hebben 34 veehouderijen de functieaanduiding 'intensieve veehouderij'. Deze veehouderijen hebben groeimogelijkheden in geuremissie. De overige 253 veehouderijen gelegen binnen de grenzen van het bestemmingsplan Buitengebied hebben geen functieaanduiding 'intensieve veehouderij'. Op deze locaties zijn alleen grondgebonden veehouderijen toegestaan. Voor deze veehouderijen is een (collectieve) significante groei in geuremissie zeer onwaarschijnlijk, aangezien intensieve veehouderij slechts als neventak is toegestaan. In de geurberekeningen is daarom ook geen rekening gehouden met een groei in geuremissie van deze veehouderijen. De geuremissie van de toekomstige situatie is gelijk gesteld aan de geuremissie van de huidige (vergunde) situatie.

Ad 2. Omvang bouwvlakken

Per intensieve veehouderij is de omvang van het bouwvlak (in m²) bepaald. Op basis van de omvang van het bouwvlak is het maximaal aantal te houden dieren per diercategorie bepaald. In bijlage XI is toegelicht dat de geuremissie per m² bouwvlak het grootst is bij het houden van vleesvarkens. Worst-case is hierbij aangenomen dat in de maximale toekomstige situatie het volledige bouwvlak benut wordt voor het houden van vleesvarkens. Dit aantal maal de (maximale) emissiefactor van vleesvarkens op een emissiearm stalsysteem is de maximale geuremissie (in het invoerbestand van V-Stacks gebied aangeduid met de maximaal vergunbare geuremissie).

Ad 3. De ligging ten opzichte van geurgevoelige objecten

In de geurberekeningen met V-Stacks gebied kunnen de veehouderijen groeien tot de geurnorm behorend bij het betreffende scenario ter plaatse van geurgevoelige objecten (binnen of buiten de bebouwde kom) is bereikt. Hierbij geldt dat de geuremissie niet groter kan worden dan de onder punt 1 of 2 genoemde geuremissie.

In de geurberekeningen is er van uitgegaan dat de veehouderijen buiten de gemeente Ooststellingwerf niet groeien. Op deze manier kan het effect van de keuzes voor alternatieve geurnormen binnen de gemeente Ooststellingwerf het nauwkeurigst in beeld worden gebracht.

4.4. Scenario's

Om na te gaan wat het effect kan zijn van bepaalde waarden voor de geurnorm, zijn de scenario's zoals weergegeven in tabel 5 onderzocht. De referentie is de 'huidige situatie'. Dit is de situatie volgens de vigerende milieuvergunningen en meldingen.

Tabel 5. Scenario's geurnormen (ou_E/m³)

Ligging geurgevoelig object	Scenario					
	1.max. 8-20 (groei)	2.max. 2-8 (groei)	3.max. 2-4,5 (groei)	4.max. 1-8 (groei)	5.max. 1-4,5 (groei)	6.max. 1-2 (groei)
Binnen bebouwde kom	8,0	2,0	2,0	1,0	1,0	1,0
Buiten bebouwde kom	20,0	8,0	4,5	8,0	4,5	2,0

Toelichting bij tabel 5:

1. Maximale situatie 8-20: de situatie waarbij alle 34 intensieve veehouderijen maximaal groeien totdat de maximaal vergunbare geuremissie op basis van het bouwvlak is bereikt of op basis van de geurnorm van 8,0 ou_E/m³ (bebouwde kom) of 20,0 ou_E/m³ (buitengebied) ter plaatse van geurgevoelige objecten is bereikt. Dit zijn de geurnormen zoals deze zijn vastgelegd in de geurverordening 2010.
2. Maximale situatie 2-8: de situatie waarbij alle 34 intensieve veehouderijen maximaal groeien totdat de maximaal vergunbare geuremissie op basis van het bouwvlak is bereikt of de geurnorm van 2,0 ou_E/m³ (bebouwde kom) of 8,0 ou_E/m³ (buitengebied) ter plaatse van geurgevoelige objecten is bereikt. Dit zijn de geurnormen zoals deze (standaard) zijn vastgelegd in de Wgv .

3. Maximale situatie 2-4,5: de situatie waarbij alle 34 intensieve veehouderijen maximaal groeien totdat de maximaal vergunbare geuremissie op basis van het bouwvlak is bereikt of de geurnorm van $2,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (bebouwde kom) of $4,5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (buitengebied) ter plaatse van geurgevoelige objecten is bereikt. Deze waarden voor de geurnormen komen overeen met de gezondheidskundige advieswaarden voor het percentage geurghinderden die de GGD hanteert binnen concentratiegebieden³. Er is voornamelijk geen onderzoek gedaan naar gezondheidskundige advieswaarden buiten concentratiegebieden. Voorzichtigheidshalve wordt in dit onderzoek ervan uitgegaan dat het door de GGD onderzochte verband tussen het percentage geurghinderden en mogelijke gezondheidsrisico's ook bestaat buiten concentratiegebieden. De gezondheidskundige advieswaarde bedraagt maximaal 12% geurghinderden binnen een bebouwde kom en maximaal 20% geurghinderden buiten een bebouwde kom. Uit tabel 4 in paragraaf 3.5 blijkt dat bij deze geurghinderpercentages een waarde voor de voorgrondbelasting van $2,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ binnen een bebouwde kom en van $4,5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ buiten een bebouwde kom hoort.
4. Maximale situatie 1-8: de situatie waarbij alle 34 intensieve veehouderijen maximaal groeien totdat de maximaal vergunbare geuremissie op basis van het bouwvlak is bereikt of de geurnorm van $1,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (bebouwde kom) of $8,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (buitengebied) ter plaatse van geurgevoelige objecten is bereikt. Dit om te onderzoeken of een aanscherping van de geurnorm binnen de bebouwde kom effect heeft als de geurnorm voor het buitengebied niet wordt aangescherpt.
5. Maximale situatie 1-4,5: de situatie waarbij alle 34 intensieve veehouderijen maximaal groeien totdat de maximaal vergunbare geuremissie op basis van het bouwvlak is bereikt of de geurnorm van $1,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (bebouwde kom) of $4,5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (buitengebied) ter plaatse van geurgevoelige objecten is bereikt. Dit om te onderzoeken of een aanscherping van de geurnorm binnen de bebouwde kom effect heeft als de geurnorm voor het buitengebied wel wordt aangescherpt.
6. Maximale situatie 1-2,0: de situatie waarbij alle 34 intensieve veehouderijen maximaal groeien totdat de maximaal vergunbare geuremissie op basis van het bouwvlak is bereikt of de geurnorm van $1,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (bebouwde kom) of $2,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (buitengebied) ter plaatse van geurgevoelige objecten is bereikt. Dit om te onderzoeken of een aanscherping van de geurnorm binnen de bebouwde kom effect heeft als de geurnorm voor het buitengebied nog verder wordt aangescherpt.

³ Maassen CBM, van Duijkeren E, van Duynhoven YTHP, Dusseldorp A, Geenen P, de Koeijer AA, Koopmans MPG, Loos F, Jacobs-Reitsma WF, de Jonge R, van de Giessen AW. Infectierisico's van de veehouderij voor omwonenden. RIVM Rapport 609400004, 2012.

4.5. Algemene parameters geurberekeningen

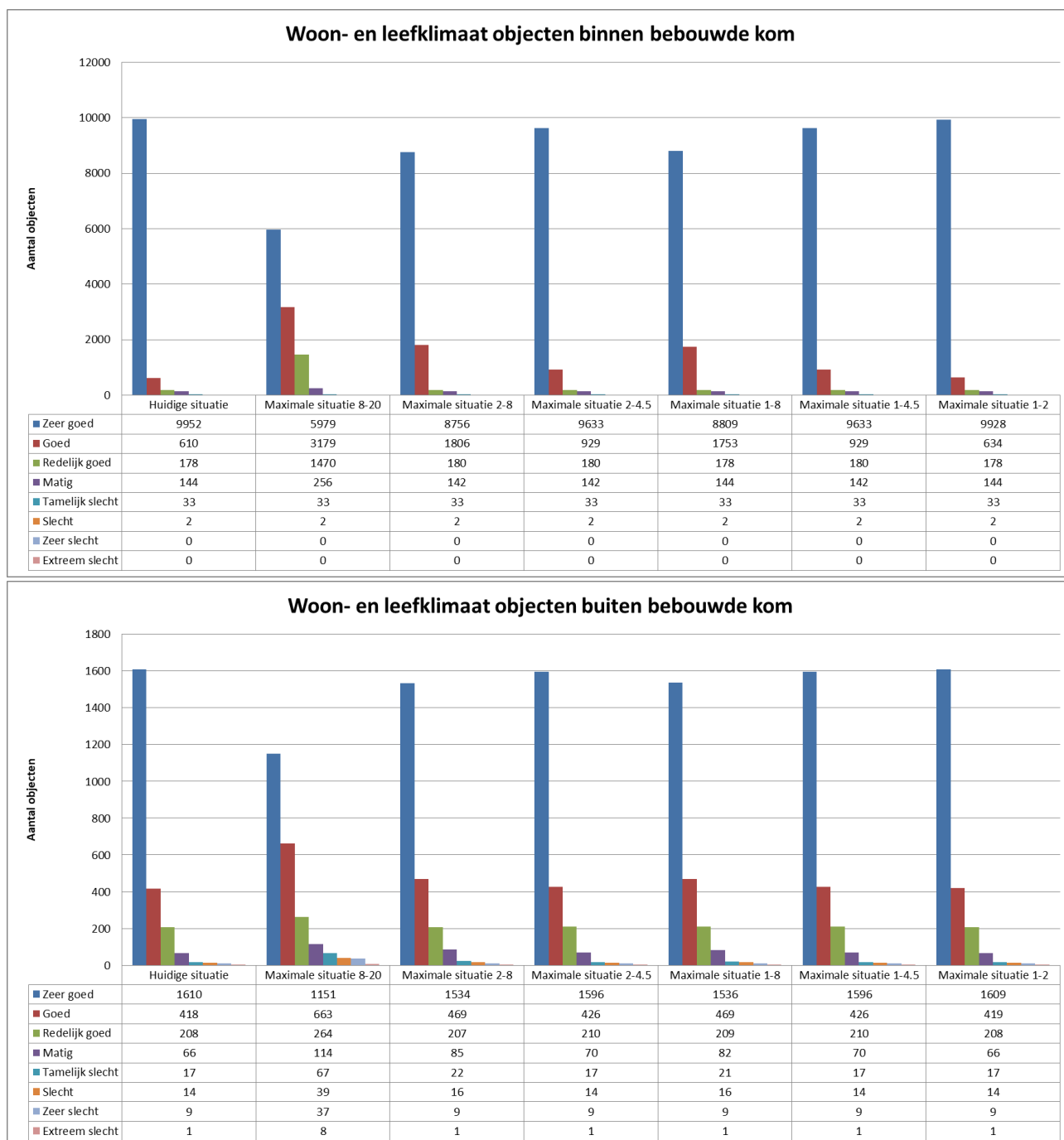
De veehouderijen en de vergunde geuremissies zijn weergegeven op de kaart in bijlage I. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de intensieve veehouderijen (rode stippen) en niet-intensieve veehouderijen (oranje stippen). De omvang van de stippen is een aanduiding voor de omvang van de geuremissies.

De geurberekeningen zijn uitgevoerd met het rekenprogramma V-Stacks Gebied voor het gehele grondgebied van de gemeente Ooststellingwerf. De gemeente Ooststellingwerf ligt in een gebied waarvoor conform de handleiding bij het rekenprogramma V-Stacks Vergunning de meteorologische gegevens afkomstig van meteostation Eindhoven moeten worden gebruikt.

Bij de berekeningen is gebruik gemaakt van deelgebieden. Het programma V-Stacks gebied kan automatisch de ruwheid van het rekengebied genereren of er kan zelf handmatig een ruwheid worden ingevoerd. Om tot evenwichtige resultaten voor de gehele gemeente te komen moet één vaste waarde voor de ruwheidslengte worden gehanteerd. Hiertoe is de gemiddelde ruwheidslengte voor het gehele grondgebied van de gemeente Ooststellingwerf bepaald. Deze waarde is bepaald op basis van de gegevens in V-Stacks gebied en bedraagt 0,18 meter.

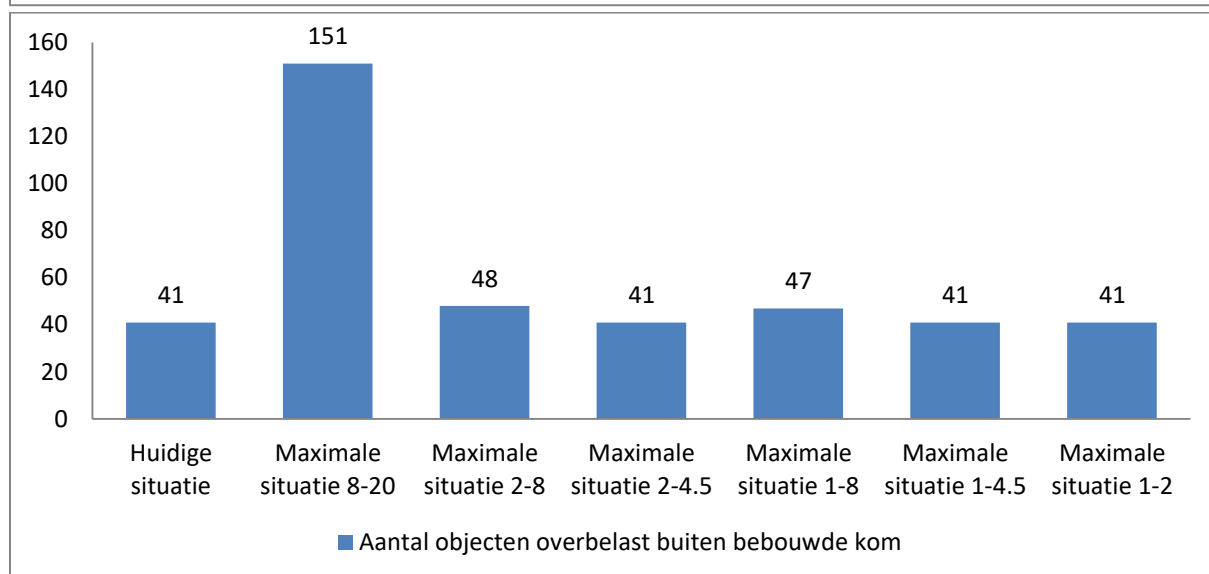
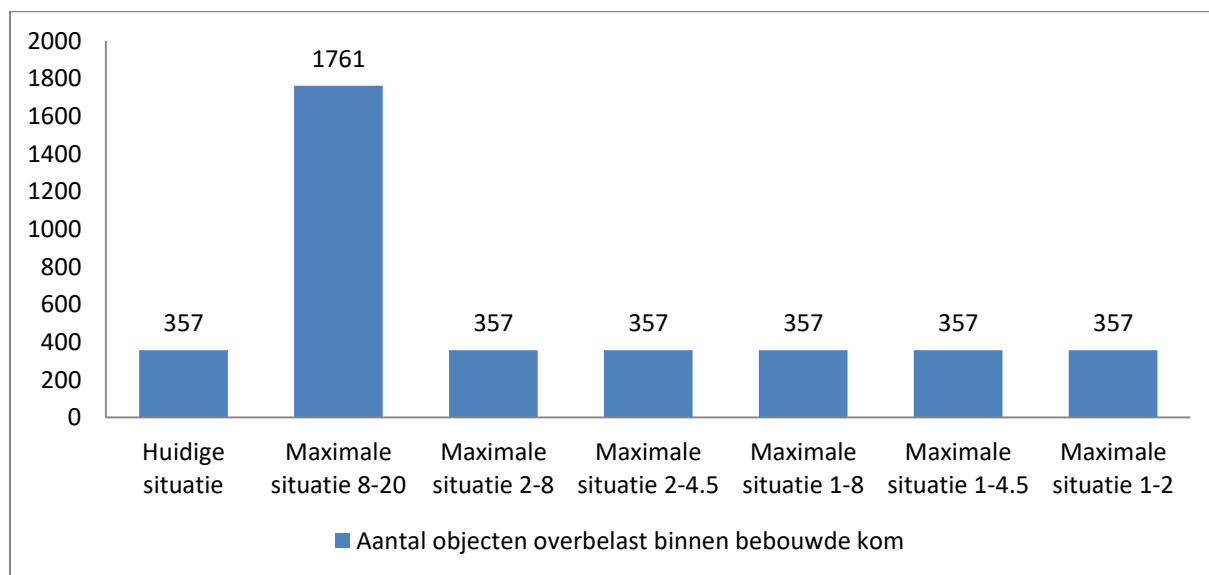
4.6. Rekenresultaten woon- en leefklimaat

Op de kaarten in bijlagen II tot en met VIII zijn de geurcontouren behorende bij de verschillende scenario's gepresenteerd. Bij de presentatie is gebruik gemaakt van de verschillende klassen voor het woon- en leefklimaat, zoals in tabel 4 in paragraaf 3.5. Met behulp van het bestand met geurgevoelige objecten (zie paragraaf 3.7), is per scenario berekend hoeveel objecten binnen en buiten de bebouwde kom binnen de verschillende klassen voor het woon- en leefklimaat liggen:

Om een beoordeling te maken van het woon- en leefklimaat is aangesloten bij bovengenoemde gezondheidskundige advieswaarden voor het percentage geurgehinderden die de GGD hanteert binnen concentratiegebieden. De gezondheidskundige advieswaarde bedraagt maximaal 12% geurgehinderden binnen een bebouwde kom en maximaal 20% geurgehinderden buiten een bebouwde kom. Uit tabel 4 in paragraaf 3.5 blijkt dat bij deze geurhinderpercentages een waarde voor de achtergrondbelasting van (ongeveer) 3,5 ou_E/m³ binnen een bebouwde kom en van 10,0 ou_E/m³ buiten een bebouwde kom hoort.

Met behulp van bovenstaande tabellen is per scenario berekend hoeveel objecten binnen en buiten de bebouwde kom niet voldoen aan de gezondheidskundige advieswaarden:

Uit bovenstaande grafieken blijkt dat de maximale situatie volgens de geurnormen in de geurverordening 2010 (scenario Maximale situatie 8-20) kan leiden tot een toename van het aantal objecten waar niet wordt voldaan aan de gezondheidkundige advieswaarde. Het gaat om een toename van 1.404 objecten ('groefactor' 4,9) binnen de bebouwde kom en een toename van 110 woningen ('groefactor' 3,7) buiten de bebouwde kom.

In de maximale situatie volgens de wettelijke geurnormen (Maximale situatie 2-8) wordt ondanks de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen (zie paragraaf 4.6) een beschermingsniveau bereikt waarbij de het aantal objecten met een overschrijding van de gezondheidkundige advieswaarde nagenoeg gelijk blijft aan de huidige situatie. Dit scenario zou in de maximale situatie kunnen leiden tot 0 extra objecten met een overschrijding van de gezondheidkundige advieswaarde binnen de bebouwde kom en 7 extra objecten met een overschrijding van de gezondheidkundige advieswaarde buiten de bebouwde kom ten opzichte van de huidige situatie.

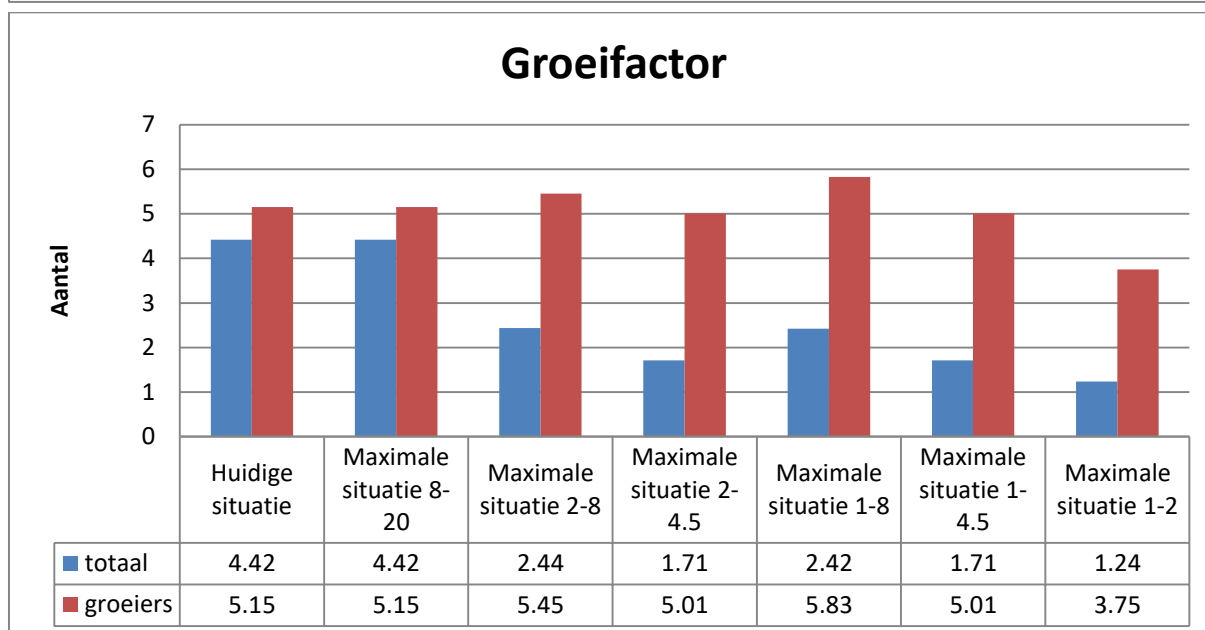
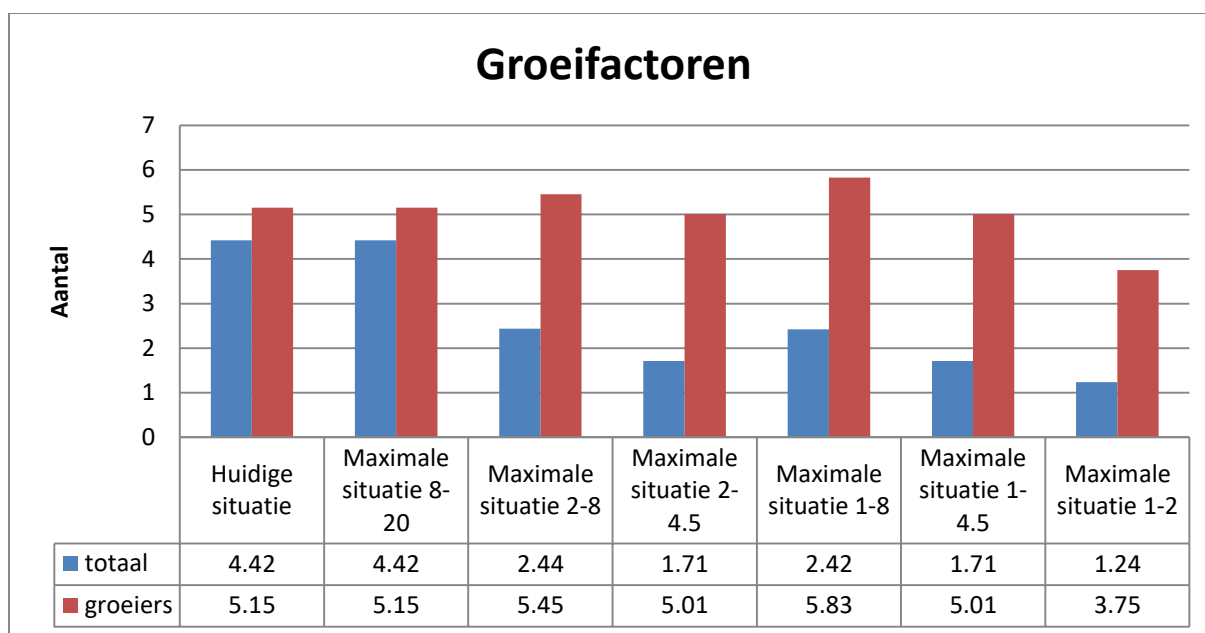
In de maximale situatie volgens de gezondheidkundige advieswaarden (Maximale situatie 2-4,5) wordt ondanks de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen (zie paragraaf 4.6) een beschermingsniveau bereikt waarbij de het aantal objecten met een overschrijding van de gezondheidkundige advieswaarde exact gelijk is aan de huidige situatie.

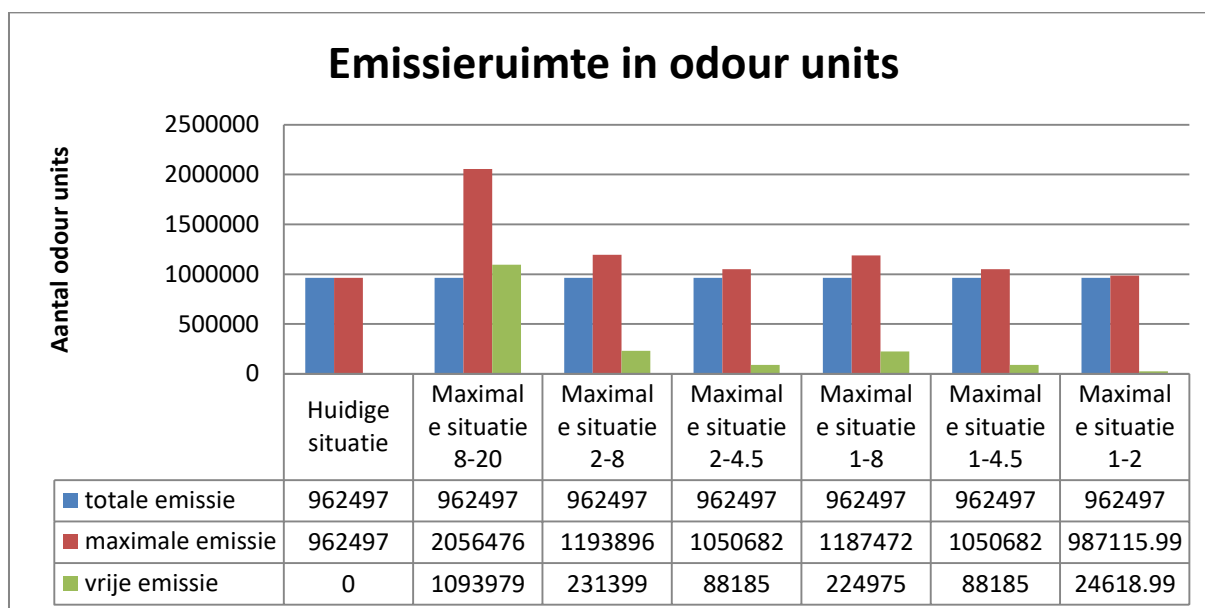
Het maximale scenario met enkel een aangescherpte geurnorm voor de bebouwde kom (Maximale situatie 1-8) leidt niet tot een afname van het aantal overschrijdingen van de gezondheidkundige advieswaarde binnen de bebouwde kom ten opzichte van de maximale situatie volgens de wettelijke normen (Maximale situatie 2-8). Buiten de bebouwde kom is sprake van een afname van het aantal overschrijdingen van de gezondheidkundige advieswaarde met 1 object.

De maximale scenario's met naast een aangescherpte geurnorm voor de bebouwde kom ook een aangescherpte geurnorm voor het buitengebied (Maximale situatie 1-4,5 en Maximale situatie 1-2) leiden niet tot een afname van het aantal overschrijdingen van de gezondheidkundige advieswaarde binnen de bebouwde kom of buiten de bebouwde kom ten opzichte van de maximale situatie volgens de gezondheidkundige advieswaarden (Maximale situatie 2-4,5).

4.7. Rekenresultaten ontwikkelingsmogelijkheden veehouderijen

Uit de rekenresultaten blijken de volgende groeimogelijkheden van de 34 intensieve veehouderijen:

Uit bovenstaande grafieken blijkt dat in de maximale situatie volgens de huidige geurnormen (Maximale situatie 8-20) 28 van de 34 intensieve veehouderijen groeimogelijkheden hebben in geuremissie. De overige 6 veehouderijen hebben geen groeimogelijkheden in geuremissie, omdat de geurbelasting ter plaatse van enig geurgevoelig object hoger is dan de geurnorm van 8 ou_E/m³ binnen de bebouwde kom of 20 ou_E/m³ buiten de bebouwde kom. De 28 intensive veehouderijen met groeimogelijkheden kunnen gemiddeld een factor 5,15 groeien in geuremissie ten opzichte van de huidige situatie volgens de vigerende vergunningen en meldingen.

In de situatie volgens de wettelijke geurnormen (Maximale situatie 2-8) hebben 11 van de 34 intensieve veehouderijen groeimogelijkheden in geuremissie. De overige 23 veehouderijen hebben geen groeimogelijkheden in geuremissie, omdat de geurbelasting ter plaatse van enig geurgevoelig object hoger is dan de geurnorm van 2 ou_E/m³ binnen de bebouwde kom of 8 ou_E/m³ buiten de bebouwde kom. De 11 intensive veehouderijen met groeimogelijkheden kunnen gemiddeld een factor 5,45 groeien in geuremissie ten opzichte van de huidige situatie volgens de vigerende vergunningen en meldingen.

In de situatie volgens de gezondheidskundige advieswaarden (Maximale situatie 2-4,5) hebben 6 van de 34 intensieve veehouderijen groeimogelijkheden in geuremissie. De overige 28 veehouderijen hebben geen groeimogelijkheden in geuremissie, omdat de geurbelasting ter plaatse van enig geurgevoelig object hoger is dan de geurnorm van 2 ou_E/m³ binnen de bebouwde kom of 4,5 ou_E/m³ buiten de bebouwde kom. De 6 intensive veehouderijen met groeimogelijkheden kunnen gemiddeld een factor 5,01 groeien in geuremissie ten opzichte van de huidige situatie volgens de vigerende vergunningen en meldingen.

In de overige scenario's is sprake van een onevenredige (verdere) inperking van de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen ten opzichte van de winst die het oplevert voor het woon- en leefklimaat (zie paragraaf 4.5).

4.8. Beschouwing en keuze voorkeursscenario

Het scenario volgens de huidige geurnormen (Maximale situatie 8-20) leidt tot een ongewenste verslechtering van het woon- en leefklimaat ter plaatse van veel geurgevoelige objecten wanneer veehouderijen gebruik maken van de ontwikkelingsmogelijkheden die er met deze huidige geurnormen zijn. Omdat de scenario's Maximale situatie 1-8, Maximale situatie 1-4,5 en Maximale situatie 1-2 geen verbeteringen opleveren voor zowel het woon- en leefklimaat als voor de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen adviseren wij deze scenario's niet verder toe te passen.

Op basis van de beoordeling van het woon- en leefklimaat (zie paragraaf 4.5) en de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen (zie paragraaf 4.6) resteren twee scenario's waarbij geen sprake is van een wezenlijke verslechtering van het woon- en leefklimaat en nog altijd sprake is van ontwikkelingsmogelijkheden bij veehouderijen:

- De situatie volgens de wettelijke geurnormen (Maximale situatie 2-8)
- De situatie volgens de gezondheidskundige advieswaarden (Maximale situatie 2-4,5)

Cijfermatig zijn de verschillen tussen bovengenoemde twee voorkeursscenario's op het eerste gezicht klein. Echter, wanneer de geurcontouren behorende bij beide scenario's worden vergeleken (zie de kaart in bijlage IV versus de kaart in bijlage V), dan leidt de situatie volgens de gezondheidskundige advieswaarden (Maximale situatie 2-4,5) tot kleinere geurcontouren. Het verschil tussen beide scenario's zit met name in de klassen voor het woon- en leefklimaat die boven de gezondheidskundige advieswaarden liggen ('zeer goed' en 'goed' binnen de bebouwde kom en 'zeer goed', 'goed', 'redelijk goed' en 'matig' buiten de bebouwde kom). Uit de grafieken in paragraaf 4.6 blijkt dat sprake is van een relevante verbetering, met name omdat veel objecten (zowel binnen als buiten de bebouwde kom) in de situatie volgens de gezondheidskundige advieswaarden (Maximale situatie 2-4,5) in de klasse 'zeer goed' terecht komen waar deze in de situatie volgens de wettelijke geurnormen (Maximale situatie 2-8) in de klasse 'goed' zouden zitten.

De ontwikkelingsmogelijkheden voor veehouderijen in de situatie volgens de gezondheidskundige advieswaarden (Maximale situatie 2-4,5) zijn kleiner dan in de situatie volgens de wettelijke geurnormen (Maximale situatie 2-8). In dit scenario kan de totale geuremissie van de intensieve veehouderijen nog met ruim 9% groeien. De feitelijke uitbreidingsmogelijkheden zijn zeker groter. Zoals gezegd zijn de berekeningen nu gedaan vanuit één emissiepunt, hetgeen normaliter leidt tot een overschatting van de geurbelasting in de directe omgeving. Verder worden de groeimogelijkheden per veehouderij bepaald door de individuele parameters van die veehouderij, waarmee mogelijk ook nog een verdere toename valt te behalen. Verder hebben de veehouderijen en ook de veehouderijen die volgens de analyse in paragraaf 4.7 cijfermatig 'op slot' zitten, nog altijd ontwikkelingsmogelijkheden. Deze veehouderijen zouden altijd nog kunnen uitbreiden in

dieren, wanneer bijvoorbeeld (geur-)emissiearme stalsystemen worden toegepast of wanneer maatregelen aan de ventilatiewijze (hogere emissiepunten, hogere waarden voor de uittreesnelheid) worden genomen of rekening wordt gehouden met de ligging van emissiepunten ten opzichte van de maatgevende geurgevoelige objecten. De exacte groeimogelijkheden kunnen niet uit dit onderzoek worden bepaald. Daartoe zou een individueel onderzoek per veehouderij noodzakelijk zijn. Wel is zeker dat de uitbreidingsmogelijkheden in aantallen dieren groter zal zijn dan de groeimogelijkheden die hiervoor zijn benoemd op basis van de totale geuremissies.

Gelet op het voorgaande, het woon- en leefklimaat en de meest recente inzichten over geur en gezondheid vormt de situatie volgens de gezondheidskundige advieswaarden (Maximale situatie 2-4,5) het voorkeursscenario.

5. ONDERZOEK AFSTANDEN

5.1. Uitgangspunten veehouderijen

In paragraaf 3.1 is toegelicht hoe de in totaal 306 veehouderijen in de gemeente Ooststellingwerf zijn geïnventariseerd. In totaal zijn er 274 veehouderijen waar dieren worden gehouden waarvoor in de Rgv geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld, zoals melkrundvee, vrouwelijk jongvee en paarden. De melkrundveehouderijen (217 stuks) vormen verreweg de grootste groep. Het onderzoek naar de afstanden is daarom voornamelijk gericht op melkrundvee (inclusief vrouwelijk jongvee).

De veehouderijen waar dieren worden gehouden waarvoor in de Rgv geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld zijn weergegeven op de kaart in bijlage IX. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de omvang van de melkrundveehouderijen. De omvang van de stippen is een aanduiding voor de omvang van de melkrundveehouderijen (aantal melkkoeien).

5.2. Groeimogelijkheden veehouderijen

Bij de scenario's met groei (zie paragraaf 5.3) wordt rekening gehouden met de maximale planologische mogelijkheden per veehouderij. Dit houdt in dat veehouderijen maximaal kunnen groeien in geuremissie rekening houdend met:

1. de omvang van de bouwvlakken én
2. de ligging ten opzichte van geurgevoelige objecten (rekening houdend met de bijbehorende afstand).

Ad 1. Omvang bouwvlakken

Per veehouderij is de omvang van het bouwvlak (in m²) bepaald. Op basis van de omvang van het bouwvlak is het maximaal aantal te houden melkkoeien (inclusief vrouwelijk jongvee) bepaald. Uit onderzoek⁴ blijkt dat per melkkoe (inclusief vrouwelijk jongvee) ongeveer 25 m² bruto stalruimte nodig is. Bij melkrundveehouderijen is naast stalruimte ook sprake van overige voorzieningen binnen het bouwvlak, zoals voeropslagen, mestopslagen, werktuigenberging en manoeuvreerruimte. Bij een zeer voorzichtige aanname dat door overige voorzieningen 20% extra ruimte nodig is, is uitgegaan van 30 m² bouwvlak per melkkoe (inclusief vrouwelijk jongvee).

Ad 2. De ligging ten opzichte van geurgevoelige objecten

Bij de analyse van de afstanden is voor elke veehouderij (handmatig) in beeld gebracht wat de ontwikkelingsmogelijkheden zijn op basis van het huidige aantal melkkoeien, het maximaal mogelijk aantal melkkoeien op basis van het bouwvlak en het maximaal mogelijk aantal melkkoeien op basis van de ligging van geurgevoelige objecten (de te hanteren afstandseis in elk scenario)

⁴ F.C. van der Schans, L.R. Terry. Bedrijfsontwikkeling en grenzen van het bouwblok. CLM Rapport 868, 2014.

5.3. Scenario's

In dit hoofdstuk wordt beschreven of het noodzakelijk of wenselijk is dat de gemeente Ooststellingwerf de afstanden die gelden op grond van haar 'Verordening geurhinder en veehouderij Ooststellingwerf' aanpast. Hierbij zijn de scenario's zoals weergegeven in tabel 6 onderzocht.

Tabel 6. Scenario's afstanden (m)

Ligging geurgevoelig object	Scenario			
	1.huidig	2.wettelijk	3.staffel progressief	4.staffel conservatief
Binnen bebouwde kom	50	100	200-800	100-400
Buiten bebouwde kom	25	50	100-400	50-200

Toelichting bij tabel 6:

1. Huidige afstanden: de situatie volgens de afstanden zoals deze zijn vastgelegd in de geurverordening 2010.
2. Wettelijke afstanden: de situatie volgens de afstanden zoals deze (standaard) zijn vastgelegd in de Wgv.
3. Gestaffelde afstanden (progressief): de situatie waarbij de afstandseis toeneemt naarmate de bedrijfsomvang (het aantal melkkoeien) toeneemt, waarbij uitgegaan is van een progressieve benadering bij het bepalen van de geuremissie per melkkoe. Dit is toegelicht in paragraaf 5.4.
4. Gestaffelde afstanden (conservatief): de situatie waarbij de afstandseis toeneemt naarmate de bedrijfsomvang (het aantal melkkoeien) toeneemt, waarbij uitgegaan is van een conservatieve benadering bij het bepalen van de geuremissie per melkkoe. Dit is toegelicht in paragraaf 5.4.

5.4. Toelichting gestaffelde afstanden

In de huidige geurverordening en in de Wgv bestaat geen relatie tussen de bedrijfsomvang van veehouderijen met dieren waarvoor in de Rgv geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld en de te hanteren afstandseisen. Dit betekent dat voor een veehouderij met bijvoorbeeld 30 melkkoeien dezelfde afstandseisen gelden als voor een veehouderij met bijvoorbeeld 500 melkkoeien. Dit kan ongewenste situaties opleveren voor het woon- en leefklimaat ter plaatse van geurgevoelige objecten. Met de afstandseisen die zijn vastgesteld in de huidige geurverordening is het mogelijk om op een afstand van 25 meter een stal met bijvoorbeeld 500 (of een oneindig groot aantal) melkkoeien te houden.

De Wgv biedt de mogelijkheid om grotere afstanden vast te stellen en om de te hanteren afstandseisen te laten afhangen van de omvang van een veehouderij (in staffels). Voor het bepalen van een geschikte staffel is het volgende stappenplan gevolgd:

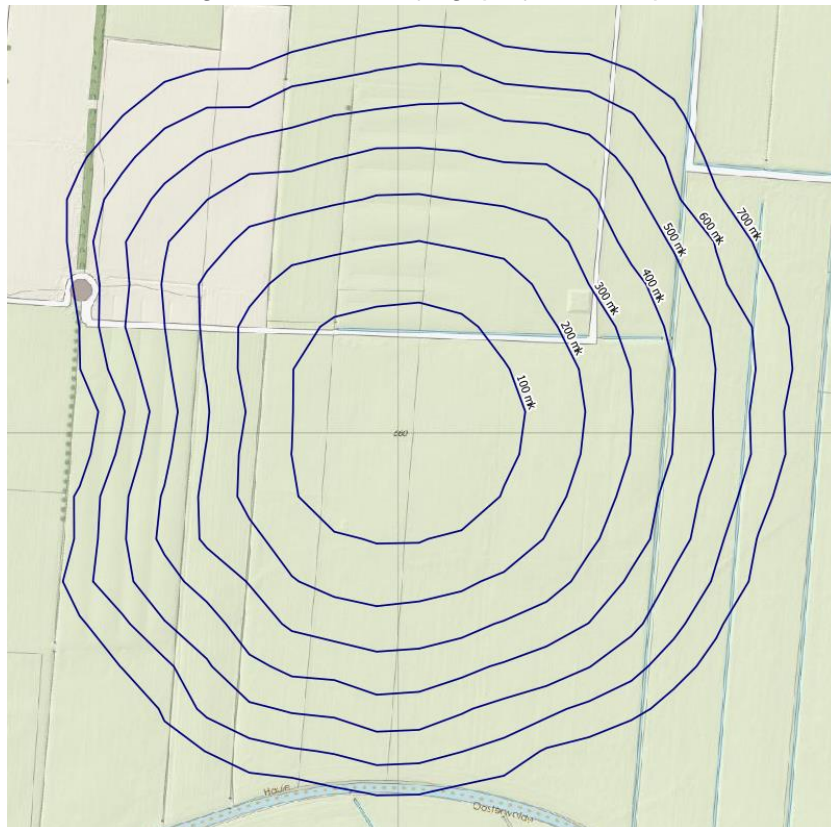
- Op basis van de meest recente milieuhygiënische inzichten is een geuremissiefactor voor melkrundvee bepaald. Hierbij is uitgegaan van een emissiearm stalsysteem, aangezien dit in nieuwe situaties noodzakelijk is conform het Besluit emissiearme huisvesting. De geuremissiefactor bedraagt 80 ou_E/s per melkkoe (inclusief vrouwelijk

jongvee)⁵. Dit is de genoemde progressieve benadering. Voor de conservatieve is aangesloten bij de hoogst mogelijke geuremissiefactor voor vleesrundvee uit de Rgv. De geuremissiefactor bedraagt 35,6 ou_E/s per dier. In de conservatieve benadering is deze ook als geuremissie gehanteerd per melkkoel (aanname: inclusief jongvee).

- Met deze geuremissiefactoren zijn geurberekeningen uitgevoerd voor veehouderijen met 100, 200, 300, 400, 500, 600 en 700 melkkoeien.
- De geurberekeningen zijn uitgevoerd met het rekenprogramma V-Stacks Gebied voor het gehele grondgebied van de gemeente Ooststellingwerf. De gemeente Ooststellingwerf ligt in een gebied waarvoor conform de handleiding bij het rekenprogramma V-Stacks Vergunning de meteorologische gegevens afkomstig van meteostation Eindhoven moeten worden gebruikt. Om tot evenwichtige resultaten te komen moet één vaste waarde voor de ruweidslengte worden gehanteerd. Hiertoe is de gemiddelde ruweidslengte voor het gehele grondgebied van de gemeente Ooststellingwerf berekend. Deze waarde bedraagt 0,18 meter. Verder is uitgegaan van parameters behorende bij natuurlijke ventilatie:

a. emissiepunthoogte	1,5 m
b. gemiddelde gebouwhoogte:	1,5 m
c. diameter emissiepunt	0,5 m
d. uittreesnelheid emissiepunt	0,4 m/s

- De berekende geurcontouren zijn geprojecteerd op een kaart, als volgt:

⁵ J. Mosquera, J.M.G. Hol, J.W.H. Huis in 't Veld, J.P.M. Ploegaert, N.W.M. Ogink. Emissies uit een ligboxenstal voor melkvee met het "vrije keuze" systeem. Meetprogramma Integraal Duurzame Stallen. WUR Rapport 614, 2012.

Op deze manier zijn de geurcontouren van $2 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (standaard geurnorm binnen bebouwde kom) en $8 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (standaard geurnorm buiten bebouwde kom) inzichtelijk gemaakt voor de situatie met een geuremissiefactor van $80 \text{ ou}_E/\text{s}$ en voor de situatie met een geuremissiefactor van $35,6 \text{ ou}_E/\text{s}$

- De afstanden van het emissiepunt tot de geurcontouren zijn handmatig gemeten, waarbij uitgegaan is van een gemiddelde afstand, omdat de geurcontouren niet als een cirkel, maar grillig verlopen.
- De afstanden zijn (in sommige gevallen naar boven en in sommige gevallen naar beneden) afgerond naar praktisch hanteerbare waarden. Het hanteren van gestaffelde afstanden is een beleidskeuze, om te voorkomen dat zeer grote veehouderijen mogelijk zijn op (te) korte afstand van woningen. Deze afstanden zijn niet exact te bepalen, omdat in dit stappenplan op diverse punten noodgedwongen is uitgegaan van (gefundeerde) aannames, bijvoorbeeld de geuremissiefactor, de terreinruwheid, de ventilatiewijze en de wijze van meten. Het is omwille van de logica en omwille van de praktische hanteerbaarheid in een geurverordening dan ook niet zinvol om uit te gaan van de exact gemeten afstanden.

Bovenstaande werkwijze heeft geleid tot de staffels voor de afstanden zoals opgenomen in tabel 7 en tabel 8.

Tabel 7. Afstanden (staffel progressief)

Ligging geurgevoelig object	Afstanden						
	0 – 100 melkkoeien*	101 – 200 melkkoeien*	201 – 300 melkkoeien*	301 – 400 melkkoeien*	401 – 500 melkkoeien*	501 – 600 melkkoeien*	601 – 700+ melkkoeien*
Binnen bebouwde kom	200	300	400	500	600	700	800
Buiten bebouwde kom	100	150	200	250	300	350	400

* Melkkoeien, zoogkoeien en overig rundvee ouder dan 2 jaar, inclusief maximaal 0,7 stuks vrouwelijk jongvee per dier. Wanneer enkel sprake is van jongvee wordt het aantal stuks jongvee gedeeld door 1,7 alvorens de afstand te bepalen.

Tabel 8. Afstanden (staffel conservatief)

Ligging geurgevoelig object	Afstanden						
	0 – 100 melkkoeien*	101 – 200 melkkoeien*	201 – 300 melkkoeien*	301 – 400 melkkoeien*	401 – 500 melkkoeien*	501 – 600 melkkoeien*	601 – 700+ melkkoeien*
Binnen bebouwde kom	100	150	200	250	300	350	400
Buiten bebouwde kom	50	75	100	125	150	175	200

* Melkkoeien, zoogkoeien en overig rundvee ouder dan 2 jaar, inclusief maximaal 0,7 stuks vrouwelijk jongvee per dier. Wanneer enkel sprake is van jongvee wordt het aantal stuks jongvee gedeeld door 1,7 alvorens de afstand te bepalen.

Bij de analyse van de afstanden is globaal gebruik gemaakt van de kaart in bijlage X en in detail gebruik gemaakt van topografische gegevens en luchtfoto's.

5.5. Resultaten woon- en leefklimaat

Bij het analyseren van de afstanden is het woon- en leefklimaat niet te kwantificeren. Er wordt ter plaatse van een geurgevoelig object wel of niet voldaan aan een bepaalde afstandseis. Wel is duidelijk dat de verschillende scenario's leiden tot een ander beschermingsniveau voor geurgevoelige objecten en daarmee een ander woon- en leefklimaat. In tabel 9 is aan elk scenario een waardeoordeel voor het woon- en leefklimaat toegekend.

Tabel 9. Woon- en leefklimaat afstanden

Criterium	Scenario			
	1.huidig	2.wettelijk	3.staffel progressief	4.staffel conservatief
Woon- en leefklimaat	--	-	++	+

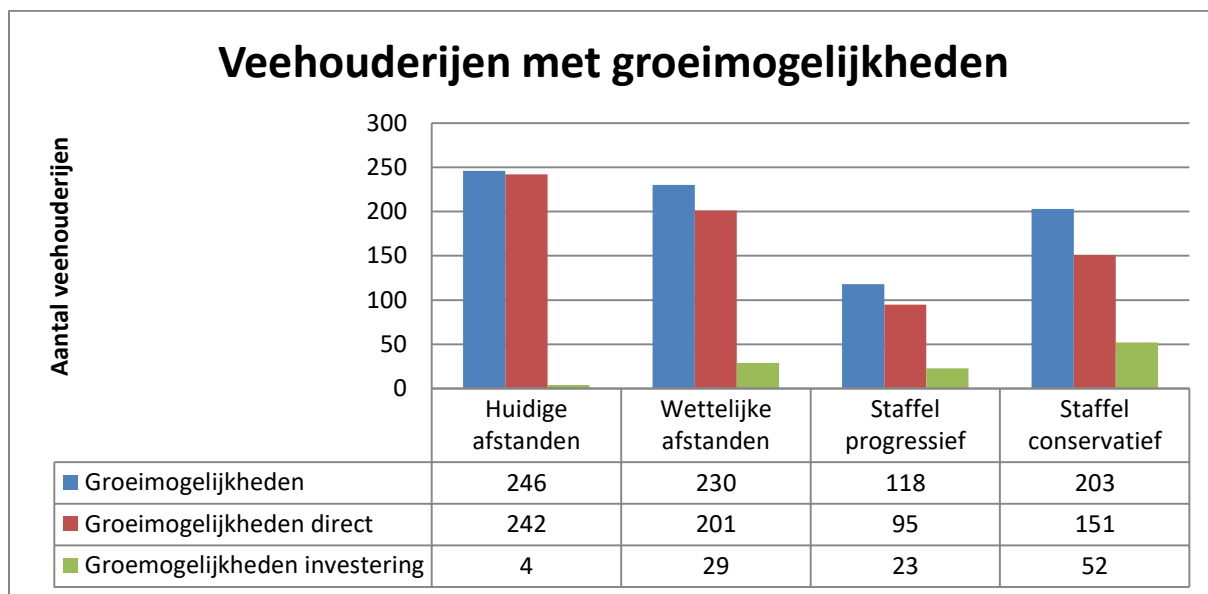
In de situatie volgens de afstanden zoals deze zijn vastgelegd in de huidige geurverordening zijn zeer grote veehouderijen mogelijk op zeer korte afstand (tot 25 meter) van geurgevoelige objecten. Dit resulteert in een laag niveau van bescherming en een (mogelijk) slecht woon- en leefklimaat.

In de situatie volgens de afstanden zoals deze zijn vastgelegd in de Wgv zijn nog altijd zeer grote veehouderijen mogelijk op redelijk korte afstand (tot 50 meter) van geurgevoelige objecten. Dit resulteert in een weliswaar hoger niveau van bescherming dan in de situatie volgens de afstanden zoals deze zijn vastgelegd in de huidige geurverordening, maar nog altijd een laag niveau van bescherming en een (mogelijk) onaanvaardbaar woon- en leefklimaat als het gaat om grote veehouderijen.

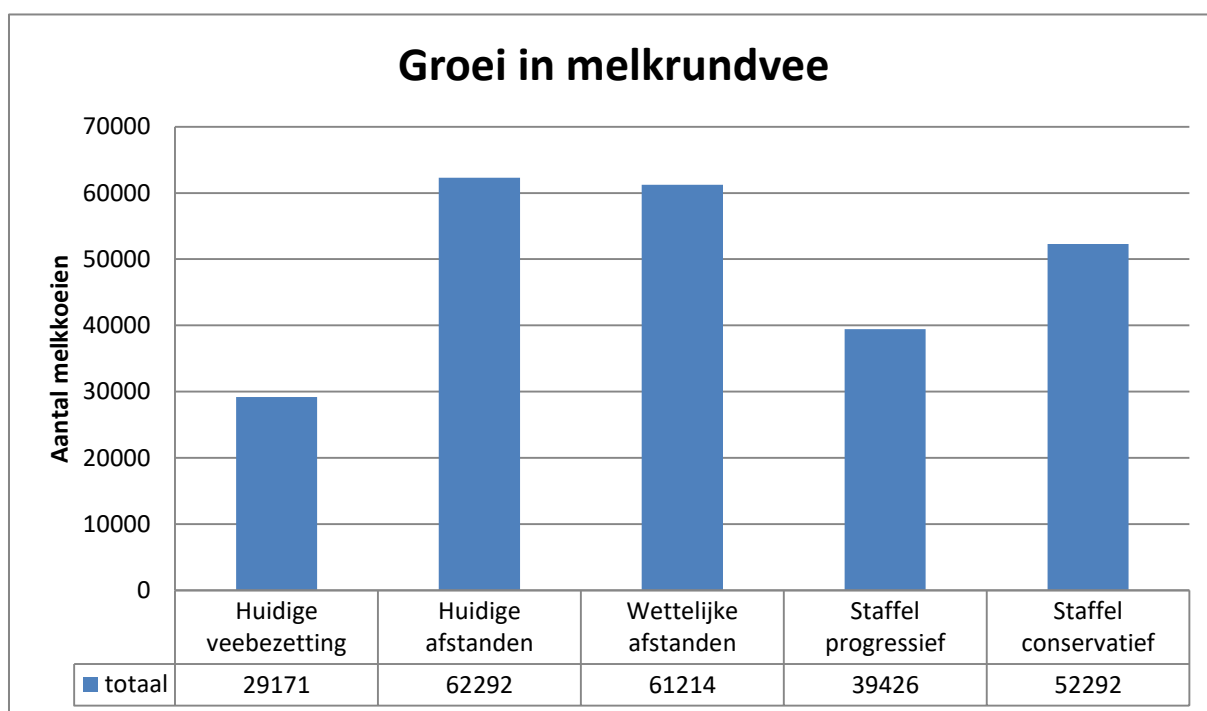
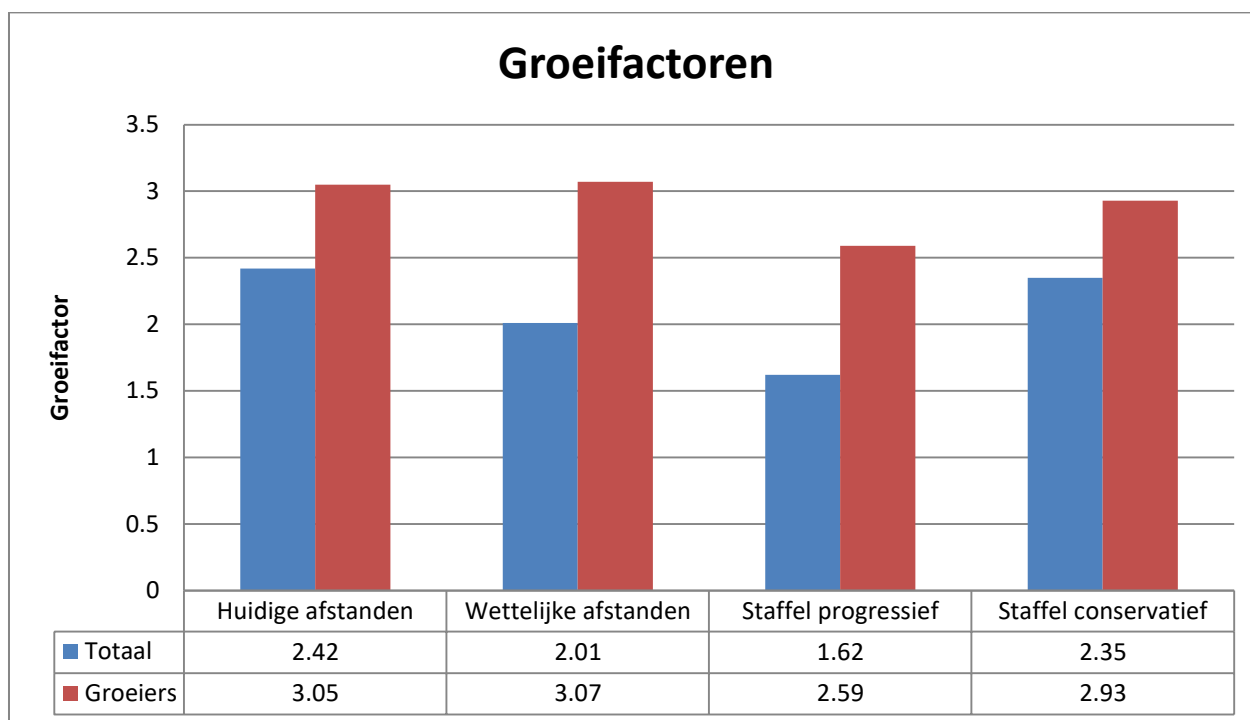
In de situaties met gestaffelde afstanden wordt de afstandseis hoger naarmate de omvang van een veehouderij toeneemt. Dit resulteert in een hoger niveau van bescherming ter plaatse van geurgevoelige objecten. In het progressieve scenario is sprake van dubbel zo grote afstandseisen ten opzichte van het conservatieve scenario.

5.6. Resultaten ontwikkelingsmogelijkheden veehouderijen

Uit de analyse blijken de volgende groeimogelijkheden van de 274 veehouderijen met dieren waarvoor in de Rgv geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld, waaronder 217 melkrundveehouderijen:

- *Groeimogelijkheden direct: de veehouderij kan aan de afstandseisen voldoen zonder grote investeringen, maar bijvoorbeeld wel door het over enkel meters verplaatsen van een emissiepunt.*
- *Groeimogelijkheden investering: de veehouderij kan aan de afstandseisen voldoen, maar moet daarvoor grote investeringen doen en een stal of stallen buiten gebruik stellen. Bij de analyse is ook afgewogen of grote investeringen opwegen tegen de daarmee te bereiken groei in dieraantallen. Wanneer bijvoorbeeld grote investeringen moeten worden gedaan om een uitbreiding van 10 melkkoeien te bewerkstelligen, is aangenomen dat er geen (reële) groeimogelijkheden zijn.*

Uit bovenstaande grafieken blijkt dat in de situatie volgens de afstanden zoals deze zijn vastgelegd in de huidige geurverordening 246 veehouderijen ontwikkelingsmogelijkheden hebben.

In de situatie volgens de afstanden zoals deze (standaard) zijn vastgelegd in de Wgv hebben 230 veehouderijen ontwikkelingsmogelijkheden. Ten opzichte van de situatie volgens de afstanden zoals deze zijn vastgelegd in de huidige geurverordening raken 16 veehouderijen 'op slot'.

In de situatie met gestaffelde afstanden (conservatief scenario) hebben 203 veehouderijen ontwikkelingsmogelijkheden. Ten opzichte van de situatie volgens de afstanden zoals deze zijn vastgelegd in de huidige geurverordening raken 43 veehouderijen 'op slot'.

In de situatie met gestaffelde afstanden (progressief scenario) hebben 118 veehouderijen ontwikkelingsmogelijkheden. Ten opzichte van de situatie volgens de afstanden zoals deze zijn vastgelegd in de huidige geurverordening raken 128 veehouderijen 'op slot'.

In alle situaties kunnen de veehouderijen met ontwikkelingsmogelijkheden (gemiddeld) nog groeien met een factor 2,59 tot 3,07.

5.7. Voorkeursscenario

De situatie volgens de afstanden zoals deze zijn vastgelegd in de geurverordening 2010 kan leiden tot zeer grote veehouderijen op korte afstand (tot 25 meter) van geurgevoelige objecten. Dit is een ongewenste situatie als het gaat om het woon- en leefklimaat. De situatie met gestaffelde afstanden (progressief scenario) leidt direct tot een grote beperking voor veel melkrundveehouderijen in de gemeente Ooststellingwerf. Of deze grote afstanden nodig zijn voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat is onzeker, doordat de afstanden tot stand zijn gekomen op basis van geurberekeningen met aannames, zoals beschreven in paragraaf 5.4

Het aantal melkrundveehouderijen in Nederland laat een dalende trend zien, maar het gemiddeld aantal dieren per bedrijf neemt steeds verder toe. Om nu en in de toekomst een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse van geurgevoelige objecten te waarborgen, rekening houdend met de genoemde schaalvergroting, vormt de situatie met gestaffelde afstanden (conservatief) het voorkeursscenario. In dit scenario heeft nog altijd een groot deel van de veehouderijen groeimogelijkheden (203 stuks, gemiddelde groeifactor 2,93). Dit scenario vormt het beste compromis tussen de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen en het woon- en leefklimaat ter plaatse van geurgevoelige objecten.

6. OVERIGE CRITERIA BIJ HET BEPALEN VAN EEN ANDERE WAARDE

Afhankelijk van de doelstellingen die de gemeente Ooststellingwerf heeft voor haar grondgebied zou het wenselijk kunnen zijn om een geurverordening op te stellen, waarin de geurnorm en de afstandseis ter plaatse van het gehele grondgebied wordt aangepast. In hoofdstuk 4 en hoofdstuk 5 is het eerste criterium (de huidige en te verwachten geursituatie vanwege de veehouderijen in een gebied) van artikel 8 Wgv afgewogen. De overige criteria waarmee rekening moet worden gehouden zijn in de volgende paragrafen beschreven.

6.1. Belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging

Bij het opstellen (of aanpassen) van een gemeentelijke verordening op basis van de Wgv moet het belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging worden betrokken. Met het belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging wordt bedoeld dat afwenteling van de verontreiniging op een ander milieucompartiment moet worden voorkomen. Hierbij moet een hoog niveau van bescherming voor het milieu in zijn geheel worden bevorderd. Bij het opstellen van een gemeentelijke verordening moet daarom niet alleen worden gekeken naar de geursituatie, maar ook naar de gevolgen daarvan voor andere milieucompartimenten (zoals ammoniak, geluid, energie en dergelijke). Het aanpassen van de geurnorm voor het grondgebied van de gemeente Ooststellingwerf heeft geen invloed op groei- of vestigingsmogelijkheden van veehouderijen (zo blijkt uit hoofdstuk 4) en daarom geen gevolgen voor de andere milieucompartimenten.

6.2. Noodzaak van een even hoog niveau van bescherming van het milieu

Bij het opstellen (of aanpassen) van een gemeentelijke verordening op basis van de Wgv moet verder de noodzaak van een even hoog niveau van de bescherming van het milieu worden betrokken. Een even hoog niveau van de bescherming van het milieu wil zeggen dat het bereikte niveau van bescherming door het stellen van algemene regels in plaats van individuele regels even hoog moet zijn als in het geval van een toets aan de individuele regels. Bij het opstellen (of aanpassen) van een verordening worden geen generieke regels gesteld die individuele regels vervangen. Het beschermingsniveau voor de toepassing van de individuele regels wordt aangepast.

Deze geurgebiedsvisie, samen met de gemeentelijke afweging, kan resulteren in een andere normstelling, die past binnen de wettelijk bepaalde grenzen. Verder moeten bij een veehouderij de beste beschikbare technieken worden toegepast (verplicht op grond van de Wet milieubeheer). Het voorgaande geeft voldoende garantie dat voor het milieu in zijn geheel een ten minste gelijkwaardig niveau van bescherming is gewaarborgd, in vergelijking met de situatie waarin alle bedrijven individueel zouden worden beoordeeld.

7. CONCLUSIE

De gemeente Ooststellingwerf heeft in haar 'Verordening geurhinder en veehouderij Ooststellingwerf' (vastgesteld op 13 november 2008, gewijzigd op 1 oktober 2010) aangepaste geurnormen en afstanden vastgesteld.

In deze geurgebiedsvisie zijn de consequenties van het vastgestelde geurbeleid voor het woon- en leefklimaat en voor de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen inzichtelijk gemaakt. Ook worden zijn woon- en leefklimaat en de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen inzichtelijk gemaakt bij alternatieve keuzes voor geurnormen en afstanden.

Met oog op de analyse in hoofdstuk 4 vormt de normstelling volgens de gezondheidskundige advieswaarden het voorkeursscenario:

Geurnormen (gezondheidskundige advieswaarden)

Ligging geurgevoelig object	Geurnorm (ou_E/m^3)
Binnen bebouwde kom	2,0 ou_E/m^3
Buiten bebouwde kom	4,5 ou_E/m^3

Met oog op de analyse in hoofdstuk 5 vormen de volgende afstandseisen het voorkeursscenario:

Afstanden (staffel conservatief)

Ligging geurgevoelig object	Afstanden (m)						
	0 – 100 melkkoeien*	101 – 200 melkkoeien*	201 – 300 melkkoeien*	301 – 400 melkkoeien*	401 – 500 melkkoeien*	501 – 600 melkkoeien*	601 – 700+ melkkoeien*
Binnen bebouwde kom	100	150	200	250	300	350	400
Buiten bebouwde kom	50	75	100	125	150	175	200

* Melkkoeien, zoogkoeien en overig rundvee ouder dan 2 jaar, inclusief maximaal 0,7 stuks vrouwelijk jongvee per dier. Wanneer enkel sprake is van jongvee wordt het aantal stuks jongvee gedeeld door 1,7 alvorens de afstand te bepalen.

Ook uit de beschouwing van de overige criteria blijkt dat het vaststellen van een hogere geurnorm mogelijk is. Het belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging wordt niet geschaad en een even hoog niveau van bescherming wordt bereikt.

De aan te passen geurnormen en afstanden worden vastgelegd in een geurverordening. De geurverordening vervangt de huidige 'Verordening geurhinder en veehouderij Ooststellingwerf'.